

# ادبیات عمومی و محبوسه علمی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی ، علمی غزته در

جلد : ۳

سنه : ۲ ۱۳ ربيع الآخر ۱۳۳۶ جمعه ایرتسی ۲۶ کانون ثانی ۱۹۱۸ نومرو ۲۱ — ۵۲

## غزل شاهانه

[ فاضل محترم علی امیری افندی حضرتلری طرفدن اهدا بیورلمشدر :  
یاوز سلطان سلیم خان حضرتلرینک شوغزل عاشقانه و شاهانه لری طوقپوشرای هایونی  
کتبخانه سندن مأخوذدر . ]

یار بزم ایتمک دیلر شاهانه بیرام ایرتسی  
کم کم ایتسون شان آلوب خمخانه بیرام ایرتسی

روحه راحتلر باغشلر راح اولوب آب حیات  
هجر لعلک صائی عطشانه بیرام ایرتسی

جان برجان سینه برسینه ولب برب دیلر  
قانع اولماز بو کوکل برجانه بیرام ایرتسی

چون می نابه یساغ اولماز کورنسه ماه عید  
دل دیلر لعلک میندن قانه بیرام ایرتسی

ساقیالب برب ایله جامی لعلک یادینه  
صون برو نوش ایدلم مردانه بیرام ایرتسی

قاشلری عیدنده صاغلو صوللو خنجر طاقنوب  
چشمی قان ایتمک دیلر مستانه بیرام ایرتسی

علملریله علم هندسه نك مظهرت متقابله سی سایه سنده كشف ایدیلرک بشرک پیشگاه استفاده سته قوش  
بردفینه لایفنی در .

شیمدی قوه محرکه سیله تراموای ، تلفون ، تلغراف ، تلسز تلغراف ورونشکن ما کنه لینی ودها  
نیجه نیجه آلات متحرکه بی حرکت ، شوراده قوه حروری سیله مساکن و دواثری تسخینه ، اوتده  
توه ضیائی سیله عالمی تنویره خادم اولان قوه الکتریقیه ، حکمت طبیعیه دن اقتباس اولنان قانونلرک  
ابداعات فکرت فرماسی در .

بخارک ، یاغموورک ، قارک و بلوطلرک طرز حدوثی اوکره تن مبحث علام جو اولدینی کی ؛  
کوک کورلتیلرک ، شمشکیرک ویلدرملرک صورت تکوینی ده بزه تعلیم ایدن ینه اومبحث و فیرالفواذدر .  
بزی خلقت عالمک و آفرینش نی آدمک و اونلرله برلکده سلسله نباتات و حیواناتک ؛ خلاصه  
موازنه اجرامک و تعاقب دهور و ازمانک اسرار استقرار و دوامنه و برکانلرک و زلزله لرک حدوث و تکونه  
مطلع قیلان هب طبقات الارض دنیلان او علم بدیع طبیعت و جاذبه عمومی قوانین ازلیه سیدر .

ریوزنده رنگلی قماش و منسوجات و اشیای ملونه نامنه هر نه وارسه کوزللسکرلیله کوزلریزی  
قماشدیران اودلفریب رنگلرک جمله سنی وجوده کتیردن علم ، علم کیمیا اولدینی کی - معدنی و یا نباتی -  
ساحه تداویده استعمال اولنان کافه ادویه نك وجود بولسنه یکانه واسطه ینه او علم نفیس الیارددر .

ایشته طبیعات ، بویله جه بونلری یکان یکان بشرک دماغنه حک و نقش ایتمک صورتیه ملکات  
حالیه عقلیه نك نزاهت و وسعت و انجلاسنه ؛ یعنی انسانک فکرأ و ادراکأ تنور و اعتلاسنه ؛ و - ده  
عمومی برتعبیرله - افکار حره نك ، یعنی سربست دوشونمه نك تنی و تظاهرینه خدمت ایستدیک کی ؛  
طبیعیونده قدرت فاطره نك بو عظمت و شهامتنه و اولولغنه قارشی مبهوت و حیران و مستغرق  
وهراسان قوصره صدریه سندن قوپان درین برشهیق ولی ایدن مدید برندا ایله بومعالینک خالق مطلق  
و ناطم ازلیسنه خطاب ایله الله  
کانون ثانی ۳۳۳

## قیمت الوان

رنک دیوبده کچیوریرز ، ارباب فن ده بزه یقین برامال ایله ، الوان : ضیانتک تحلل و انعکاسندن  
عبارت برکیفیتدر « دیمکله اکتفا ایدرلر . حالبوکه رنک ایله حسن ، رنک ایله حیات ، رنک ایله  
عشق و طبیعت آرمسندنه نه صمیمی رابطه لر وارددر ؟

الوانک قیمتنی آکلا تمق ایچین اونک زوالیه صولاجق مائی دکنلری ، سمالری ، یشیل وادیلری  
قاریشدر میاجتم ؛ فقط یالکز سزه صوردارم : حیاتی زورله سودیرن کوزل کوزلری ، و نکلر نیجه  
نفسکزده حس ایدم بیلورمیسکز ؟ سیاه ، کبودی ، الا ... کی مستشاه ، جاذب کلمه لرک افولنه مجله  
عشقک تحلی وارمیدر ؟

کور توزلری ، دمیر کورولتولری آرمسندن اختلاس ایدیلن زمانلرده ، تری آلنلری دیکاندیرن  
بوالهی تسلیردن واز کچیه بیلورمی ؟

لونک حیاته مربوطیتی ، حسنه اولان علاقه سندن ده قوتلیدر . اونک وداع ایدم چی وادیلرده ،

اورمانلرده طبیعتك نسغ حیاتی قورور ، ژاپونك قریزاتلارندن ، هندك ، چینك هنوز اشارت تصنیفه کیرمه مش بیک دورلو وحشی چیچکلرندن نشان قالماز ، هرجائی یاپراقلرند ، کلبك قنادلرند یاشایان ملیونلرجه طفیلات مذهبه ایله اطرافه بشر حیات ایدن طبیعتك روح عشق بيله سوز !  
 اوت ، بوروح عشق ، یوز بیکلرجه سنه لردنبری ارضك انقلابات مدهشه سیله بوغوشان ، وولقا-  
 نلرینه ، طوفانلرینه غلبه ایدوب هریامش طاشك آلتندن یکی برجرئومه حیات فشقیرقده عنادایله یی ،  
 بو سحر قدرت بيله رنگسز یاشایاماز ، رنگ عشقك مشیمه سی ، عشق ، کائناتك روحیدر ؛ تخم  
 حیاتی فضاك بی پایان درینلکلرندن اوروح کتیر ؛ طبیعتی حیاته ، حسنی عشقه هی اوخولیدار  
 طالع لمرج ایلر .

هله الوانك عالم حیاتیده کی قدرته حرمت ایتمه مك قابل دکلر . بعضاً سیاه کیرپیکلرک نجیب ،  
 تمکینلی کولکلری نه روحی فورانلری کیزلر ، عجب جاذب نفسی امواجه مرسای سکون اولور .  
 یا اصل ناصیه لده اوچوشان رنگ عفت آرز بر قدرتمیدز ؟ عجا هانکی قوت پاك عصمتلری پایمال  
 اولقندن بونك قدر ضررسز وقایه ایدیه یلمشدر ؟  
 روحك بویه معصوم ووقور تظاشراتی قارشوسنده ، اکیلیمه یهك باش بولنورمی ؟  
 دماغك اك یوكسك ملکاتی ، روحك الكالی تلقاتی ده رنگدن مستغنی قالماز ؛ بعضاً برفورچه  
 ضربه سی بر بز پارچه سی قوجه برملتك مثل حاسنی حاله قومیمورمی ؟ آل بایراغمزك وقورقیوریملری  
 آردسند قوجه برتاریخ شان وشوکت مندج دکلیدر ؟

الوانك اوصاف عمومیه سندن بحث ایتدك ؛ برآزده جمله حسیه ضر اوزرند اجرا ایلدیکی تأثیراتی  
 تدقیق ایدنلری دیکله یلم ، وکولهلم ، آنلرک قولنجه : مائی - سالر ، آلهلر رنگیدر ؛ اساطیرك  
 کبود بهیمیتندن چیتوب درجه درجه توضیح ایدن ماضی ارضی تدقیق ایدرسه کن بکارتك هرزمان  
 بو رنگه رمز ایدلیدیکی کوریرسکز . ایوانك ، کوزللك کی معصومیتله علاقه سی اولان ضفتلر تلمیح  
 ایدلك ایستندکجه پریلرک بومینافام امواجه مراجعت ایدیلیور .

مائی رنگی ترجیح ایدن ارککلر ملایم طبیعتی ، حساس ، جاذبه لی ، قادینلرده کبودی طینتدرلر ،  
 اك اینی عائله رئیسعلری ؛ اك شفیق والدلر ، بو پریلر رنگی مفتونلری میاننده ظهور ایدر .  
 علم نجومه کوره مائی رنگه تمایل ( زحل ) ه منسوبیت علامتی ایمش . بوسیاره نك تحت حکمنده  
 دوغان قادینلر رحیم ، شفیق اولدقلری کی هم جنسه ایوانك ایتکه متصفدرلر . ( زحل ) ه منسوب  
 ارککلر ایسه خیاللری قوتلی ، صنایع نفیسه یه مستعددرلر ، بویوک رساملر ، هیکتراشلر بونلردن  
 یتیشور .

قرمزی — کبر وتحمك رمز لونیسیدر ؛ اساطیرده ( آل ) اك بیوک آله اولان ( ژوپتر ) ه  
 اضافه ایدیلن رنگ ایدی ، تمثال قدرت اولان بوزنگی ، ارض ؛ سادن آلوب ، آتش ؛ قان کی  
 اك قیثار محصولاته ویرمش ، انسانلرده حکمدارلرینک ، حاکملرینک خلقتلرینی بو رنگه بویامش ،  
 همان هرقوم اسارت زنجیرلرینی قیران کتیبه حیاتی اوکنه بوزنگده بایراقلر آچمشدر !  
 قرمزی رنگی سونلر راحت ومسکنتدن متنفر ، حریص جاه کیمسه لدره ، بونلر قابلیت مشاهدلری  
 صاغلام ، حکم وقرارلری سریع ، نفس وعزملرینه اعتمادکار اولدقلرندن ، تثبث ایتدکلری امورک  
 همان کافه سنده موفق اولورلر ، سعی خصوصنده تعقیب ایتدکلری اصول ، تفرعات اوزرند زیاده

دور میوب و نتیجه دائماً کسیرمه بولدن یورومکدر. بو خفته آدملرک روحلرنده کی استعدادا کیت، اوفاق بر تأثیرله هر زمان میال غلیان وفوراند.

عائله یوردلرنده معتدل بر آهنگ حیات حاصل ایدم بیلیمک ایچین قرمنی عینتی ارککلر هر حالده مائی مزاجلی قادینلرله تأهل ایتهلیدر!

تورنجی — بورنکی ترجیح ایدن قادینلرده عائله تشکیلاتنه غایت مساعددرلر، خانه لیک ائک اوفاق احتیاجی کوزلرندن قاجاز، دائماً نافعی نفیسه ترجیح ایدرلر!

زوجلرینه صداقتلرینه ده دیه جک بوقدر واساساً جدیته میال اولدقلری حالده مهنات روز کاره قارشو مقاومتلری پک آزدر، حزن واله پک چاپوق مغلوب اولورلر.

بورنکک تأثیرنده بولان ارککلرایسه حزن و سکونه میال، اینی فاصح اولدقلری قدر فنا هاملدرلر، دماغلرنده هر نوع تشبئاتک رشیملرینه تصادف ایدم بیلورسکیز، فقط بولرک هیچ برینک انتاش ایشدیکنی کورن بوقدر. هر شیئی لزومندن زیاده دوشونمک و کچ باشلا یوب کچ واصل اولق معتدلریدره اختراع و ایجاد قارشی متخلق اولدقلری استعدادلرنده اصل شبهه محل یوق ایسه بوقابلترلرندن ماده استفاده ایدم مدکارینه ده ایمان ایتهلیدر.

آلتونی صاری — بورنکه مفتون قادینلر استقلال حرکاته میال، عناد و استهزایه منیمکدرلر، عاشق مزاج اولدقلری حالده بوضعیلرینی ادب و انتظام حرکتلرینه ستر ایدرلر.

بورنکک مجلوبی ارککلر ایسه دنیا تک ائک اینی، خلوق آدملریدره، اطفالرندن نجات، اطوارلرنده شان و اصالت مند مجدر، کندیلری بختیار اولدقلری کی محیطلرینه ده هوای سعادت نشر ایدیورلر، یالکیز جبهه لرنده لعان ایدن شان و مهابت زغماً عزیم و اراده لرنده قدرت بوقدر.

نار چیچکی آل — بورنکک ساحه تسخیرنده بولان قادینلر غایت فعال و متحرکدرلر، کورولتو و مناقشه نی پک سورلر، قبلرلرنده کوتولک اولدیفنی کی خدتلری ده چاپوق کچر، اولادلرینی جدی بر تربیه ایله بویودرلر. خانه لرنده حضور و آسایش پک سیرک کوریلن نعمتلرنددر.

آلهه حرب اولان (عطارد) ک تحت حکمنده بولان بوقادینلر کندیلرینه حر و سکونه میال مائی ارککلری انتخاب ایتهلیدر، بورنکه منسوب ارککلر غایت دموی، قبا، سسلری سرت، طورلری جدی آدملردر.

یشیل — بورنکی انتخاب ایدن قادینلر غرابت میال اولدقلری کی فکر و خیاللرنده انتظامدن اثر بوقدر. طبیعتلرندن شکایت ایتهمک ممکن دکدر، تجسس، تجاوز و باخصوص دیدی قودییه غایت مجلوبدرلر. فقط اللرنده غایت مهارت واردر، نقش ایشلرنده پک موفق اولورلر. بورنکه متایل ارککلره کلنجه سوزلرینه اعتماد غیر جائز، مناقشه و مشاعیه سور، خفیف مشرب، قصصاچ آدملردر. چالیشقان و پارمیه مفتون ایسه لرده فکر تعقیدن محرومدرلر. (سریخ) ک تحت تسخیرنده اولان بو آدملر، ترجیحاً تجارتله توغل ایدرلر. تیتیز و عصی مزاجدرلر.

مور و منکشه — بورنکی سونلر وهم و خیاله مغلوب، خوارقه مسحور، تنبل قادینلردر. آکل و شرابه ابتلالری و آج کوزلیلکلی معروفر، مدح و مداهنه یه پک چاپوق قایلورلر، فقط ادبیات و صنایع نفیسه ناک ائک قدر شناس پرستشکاریدرلر.

بولنگ از ککری اهلجی، قبل درلر. عزم و فطانتله کورلغی ایشلره قارشو غایت لایقید اولمقلرندن  
آنجق خدمتکارلقی کی خصوصیات عادیله ایله تأمین میشت ایدرلر.

☆☆☆

دشکرک بونوع تأثیراته علق بر اکنجه سی نظریله باقیلور، بونکجه برابر دشکرک روح،  
حساستیمزه قابلیتمز، اوزرنده کی تأثیراتیده تماماً انکار ایدیلمه من. حیاته دشکرکی بررؤیا دینلر هیچ ده  
آلده اتمامشلردر. بوآلر، سنجایلر، مورلر، صاریلر، قمرزیلر... برلشور، طوللا نوره ضیا  
اولور، ضیا کاشاته نشوه، صحت، قوت، صاچار، افواج عضویه آرمه سنه کیر، چیچک، میوه،  
قوش... یعنی حیات اولور.

ینه او ضیا، صباحرکه اقساملرک ملیدارلرجه حیات منشورلرندن مرکب بلوطلردن کچره تکرار  
آیریلور، پارچه تور، آجیقلی قویولی، پنبه، ترشه، مائی، سنجایی بیکلرجه حزیما ته داخیلور،  
فجر، شفق و مهتاب اولور. فجر، شفق، مهتاب، حیات برلشور، ادراک اولور، ادراک کمال  
بولوره عرفان اولور، او عرفانده بوتون وارلقی کی یانار بیت، تباه اولور، فقط بزم ایچین سون،  
یقین او وارلقی محو اولماز. انشعاع ایدر، یکی وارلقار میدان کتیرمک اوزره عمان ابدیته دونر کیدر.  
والحاصل وجود، عدم، خیال، حقیقت.... ادراک ایدمیلدیکنز وارلقار هب، هب قوتدن  
مادهیه، ینه ماده دن قوته دوغری ازلدنبری دوام ایدن بوتوج و تحولاک صفحات متوسطه سندن  
عبارتدر.

عبد الفیاضه قوفیه

## تاریخ حرب و سیاست

[ ۱۷ — ۲۲ کانون قانی ۱۹۱۸ ]

مذاکرات صلحیه — روسیه اهلوالی — فرانسه — امروز محاربیه بحریه سی

(برهست - لیتووسق) صلح مذاکراتی دوام ایدیور. فقط اصل مذاکراته کیریشمزدن اول  
حلی ایجاب ایدن برطاقم «مسائل متفرقه» طرفینی اشغال ایله یور. بومسائلده ایوم آلمان و آوستریا لیلر  
طرفندن تحت اشغاله بولنان واهالیسی روسیه دن افتراق واستقلال امللری اظهار ایله مش بولنان  
اراضینک روس مرخصلرنجه تخلیه سی طلب ایدیله سی، آلمان و آوستریا مرخصلرنجه ده؟ عدم تخلیه خصوصنده  
اصرار اولونماسی در. بومسئله لرده روسلرک آرتق تغدلرندن واز کچدکری کورولیور، کذلک او قرائنا هیئت  
مرخصه سی ده روسلرجه تصدیق و قبول ایدلشدر. آرتق دوغریدن دوغریه مذاکرات صلحیه به  
کیریشیه جکدر.

%% شوقدرکه (اوقرائنا) هیئت مرخصه سی ایله اجرا ایدیلان مذاکرات صلحیه یک موجب ممنوئیتدر.  
بومذاکرات نتیجه به تقرب ایتشدر. دول مرکزیه هیئات مرخصه سی ایله اوقرائنا هیئت مرخصه سی  
آرمه سنده شیمدی به قدر جریان ایدن مذاکرات نتیجه سنده عقد اولونه حق مصالحه نامه تک اساساتی  
حقنده اتحاد حاصل اولشدر. بواساساته نظراً حال حربک نهایت بولش اولدیغی اعلان ایدیله جک و طرفینک